

adımlar

TÜRKİYE BARIS İSTİYÖR

**1 Eylül Dünya
Barış Gününü
kutlarken
Şiddetsiz
Savaşız Barış
Dolu Günler
Dileriz**

- **Celal A. Kanat**
Kimlik Arayışı
(Sayfa 4)
- **Nihat Sargın**
TBKP'nin Davası
Yalnız TBKP'lilerin
Değil, En Geniş
Demokrasi
Güçlerinin Davasıdır
(Sayfa 6-7)
- **TBKP Cezaevleri
Komisyonu**
"Herkesin
Yapabileceği Bir
Şeyler Var"
(Sayfa 10)
- **Grigori
Vodolazov**
Yenilenmek Değil
Yeniden İnşa Etmek
(Sayfa 14-15)
- **Zeki Gezgın**
Sadakatın Bedeli Ne
(Sayfa 16)

Perinçek'in tutukluğu devam ediyor

Diyarbakır Devlet Güvenlik Mahkemesi kararıyla tutuklu bulunan, kapatılan 2000'e Doğru Dergisi Genel Yayın Yönetmeni **Doğu Perinçek**'in baskı tutukluğu devam ediyor. DGM'de 25 yıl ağır hapis cezası istemiyle yargılanıyor.

Perinçek'in 29 Ağustos günü Diyarbakır DGM'de yapılan duruşmasında tahliye istemi reddedildi.

Duruşmayı Uluslararası Af Örgütü'nün Türkiye Masası Şefi **Helmut Oberdick**, İHD Diyarbakır Şubesi Başkanında katıldığı çok sayıda dinleyici izledi.

Mahkeme, duruşma sonucunda Perinçek'in İstanbul DGM'de yargılandığı davaların sonuçlarını öğrenilmesi içinde bu mahkemelere yazılmasına ve tahliye isteminin reddedilmesine karar verdi.

Dayanışma Yükseliyor...

Doğu Perinçek'in baskı tutukluğu ... tutuklanmasına

ve yargılanmasına Ulusal ve Uluslararası boyutta protesto ve Perinçek'le dayanışma yükseliyor. Bilindiği gibi Düşünceye Özgürlük Koordinasyonu Kurulunun (DÖKK) Perinçek'le serbest bırakılması için başlatmış olduğu kampanya çerçevesinde 27 Ağustos'ta Çağdaş Gazeteciler Derneği'nd. bir basın toplantısı düzenlendi, basın toplantısına, Türkiye Birleşik Komünist Partisi Genel Sekreteri **Haydar Kutlu**,

Sosyalist Partisi Genel Başkanı **Ferit Hacıoğlu**, İnsan Hakları, Derneği İstanbul Şubesi Başkanı **Emil Galip Sandalcı**, Çağdaş Gazeteciler Derneği İstanbul Şube başkanı **Koray Düzgören**, Petrol-İş Sendikası Genel Başkanı **Münir Ceylan** ile **Edip Akbayrak**, **Bilge Erenus**, **Arif Damar** ve **Nasrullah Nuri** ile, **Musa Aker** ve aralarında bulunduğu sendikacı, sanatçı ve yazarlar katıldı.

KİTLE VE İLKE DERGİLERİ ESKİ YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ.

İLKER DEMİR:

KIZIMI GÖRMEK İSTEDİĞİM İÇİN...

Sevgili Meslektaşım, 6-20 Ağustos tarihli dergilerde yayınlanan benimle ilgili yazı için teşekkür ederim. Yazısının kapsamı terideki kendiliğinden arkadaşlar için bile olsa, vermek istediği kültürün yaygınlaşmasını istemem itibarıyla, derginizin yazarlarından Sayın **Yüksel Selek**e de güzel yazısı için teşekkür ederim.

Benimle ilgili yazınız, daha doğrusu yazdıkları bazı bilgi eksikliklerini düzeltmek istiyorum. Düzeltmenin tekzip anlamında olmadığını söylemeye gerek yok sanıyorum. Af Örgütü'nün açıklamalarındaki eksikler olduğu için, gerekli düzeltmeleri Af Örgütü'ne de yaptım. Ben 2 Nisan 1984'de yakalandım, yani

on yıldır yatmıyorum. En erken 1993'te değil, 29.8.1998'de çıkacağım. Toplam 'ceza'm 48 yıl 1 aydır. İşkence görme tarihim 14 Temmuz 1989 (Kurban Bayramı'nın 2. günüdür). İşkence gördüğüm günün başlamam üzere 10 gün hürce cezası çekti. İşkence görmenin nedeni, kızımın görüşe neden alınmadığını sormamıydı. O aylarda cezaevinde kol gezen işkence ve baskılara karşı çıkmamam için susturma istekleridir. Nisan'daki açlık grevine 'ben katılmıyordum ama katılanlara yapılan ağır işkencelere karşı çılgın ve sürüldüğü, 'mevce'sini 14 Temmuz günü verdim. Açlık itimam ve gözdağı içinde yapılan. Hürce cezasına itiraz edip işleme görmen dilekçemle işkence

duyurusu yapmış olmama, ceza bitiminden sonra doktordan 'hasar tespit' raporu alıp suç duyurusu yapmış olmama rağmen, yaklaşık 6 ay sonra dilekçelerimin akubetini sordum Başsavcı, 'Ne dilekçe?' demişti. Suç duyurusu dilekçem idarece gönderilmemiş yani. Tekrar dilekçe verdim fakat delil yetersizliğinden malum akubete uğradı.

Mücadelelerimizde başanlırlar dilekçemle mektubumu bitiriyordum.

Sevgilerim, sevgilerim ve saygılarımla.

* Geçen yılki Nisan açlık grevine cezaevinde bulunan yaklaşık 180 sol politik hükümlülerden yaklaşık 30 kişi katılmıştı.

adımlar'dan

□ Hüseyin Çakır

Her Adımlar okuru, düşüncesi ve politik gerçekliklerini günlük bulabildiği, günlük politik faaliyetinde ona yardımcı olacak bir Adımlar bekledi ve bekliyor. Bu beklenti gerçekleştirmede içingün eleştiriler geldi ve getirme devam ediyor. Bu güzel. Ancak tek başına yeterli değil. 'Düşüncesi' yazın sorumluluğuna yerine getirmeye 'demele' iş bitiyor. Aksine 'düşüncesi' bilimsine varılan noktada iş yeni başlıyor. Eleştiriler, bir tepki alınmadan çıkıp bitirilecek tutum almayı gerektirir. Bu ise sorumluluk demek, soruları birlikte paylaşmak demektir.

Biz, in çok eleştiren cesaretiyle arka-arkasına **Musa Turgut** 27 Ağustos günü gönderildi mektubunda, '11 sayı henüz çıkmış geçmedi. Bekledim hemencecik bağışlan alıyorduk. Mükemmelen dergi çıkart çıkmaz hemen postaya verin.

40. sayıda basma değişiklikler gördüm. Eleştirilerin vardı önce bu an ki durumu çok iyi... diyor.

Enki, 39. sayıda bu pan 'kesi' olarak kimsi değişiklikler yapmaya başladık, bu devam ediyor. Ancak bu süreçte daha da gelişmesi için Adımlar okurlarının çok güçlü olarak, desteği olan katkılarına ihtiyacımız var. Çünkü Adımların okurları pasif, teylet değil. Adımların işlevseldir. O zaman bunun gerçekleri yerine getirmek lazım.

Bilgiye ulaşma dergi artık dağıtım veriliyor. Mektup ve telefonla bizi arayanlar dergiyi bulamadıkları söylüyorlar. Biz onlara ne kadar bulamadıklarını söylüyoruz. Ye da abone olan diyorlar. Tabii ki bu tek başına yeterli değil. Adımların toplu gittiği yerlerdeki sorunu arkadaşların gazete marketine daha sıkı dilağıyla gerekiyor.

Dün yayınlar eski düşüncesinden dolayı bir çok alimle çılgına tura ve gelmek bir yana itiliyor. Eski yeni açımı yapıyor. Enki genellikle tarışıl olarak yapmamız sürecin bitirilmesi olarak görüyor. Zaman olarak yapmamız sürecin bitirilmesi olarak görüyor. Zaman olarak işle dilağı olarak eski farkı iki kuvarında, dilağı olarak eski farkı; tarışıl emrünü doldurmuş ve alimle oluyor. Zaman olarak eski ise, bir saat, bir dakika önce bile eski nitelik.

'Eski'den' meydinlarda, istasyonlarda, Pazariada, sokaklarda, toplu olarak gazete, dergi satılmasına çıkılıyor. Abone kampanyası yapıyor, herkes bilgilile yapıyor. Bu 'baki mi?' diye kendisine sorulan. Buğün basma yavaş, dağıtım alanında alınan tekeliler nedeniyle satıcıların dergi gazete çıkartması için serret gerekiyor. Düşüncelerimizdeki baskı bilmizde duyurabilmeye aracıları yaratmamız lazım. O zaman, meydinlarda, satış yapmak ve bu alimle getirmeyi yeniden canlandırmak gerekiyor. Kuvvusu kimsi aktif olarak olmuştur, bugün de olacaktır. İş yapın herkes eklelik ve hata yapar. Kötü olan daha gopmekten korkup hiç bir şey yapmamaktır.

Adımlar Dergisi, 11. sayı bekliyor.

TBKP İZMİR İL BAŞKANI NİHAT OKAL:

"Demokrasi Kampanyasına, Girişim ve İnisiyatiflerle Hazırlanıyoruz"

İzmir İl Örgütü politik durumu ve partimizin önünde duran görevleri dikkate alarak, ülkenin politik gündemine müdahale edici tutumunu, Sosyalistlerin Birlik Partisi Girişiminin faaliyetleriyle uyumlu bir şekilde yürütmeye azamî dikkat gösterecektir.

İzmir'de TBKP'yi kurdu-
muz. Tebelayı astıktan sonra
çevrenizin tepkisi ne oldu?

Okal: İzmir Parti Örgütü 8 Ocak'ta 33 kişiden, TBKP'nin yerel yönetimleriyle yaptığı basın açıklamaları tanınmış oldu. Görevli ve 2.5 aylık tutulduktan sonra değişik çevreler geçmiş olundu. Bu nedenle İzmir İl Örgütü'nün açılışı doğal ve yoğun bir ilgiye karşındır. 70 yıllık bir yasaaktan sonra ilk komünist partisinin açılışına partili partizun büyük bir kalabalık katıldı. Daha sonra komşularımızdan ve değişik semtlerin demokratik muhtarlarından, kooperatiflerinden, demokra-

tik örgütlerden kudamaya geldiler.

İl yönetimi olarak ön-
nünize koyduğunuz ve yap-
mak istediğiniz acil işler ne-
lerdir?

Okal: İzmir İl Örgütü poli-
tik durumu ve partimizin
önünde duran görevleri dik-
kate alarak, ülkenin politik
gündemine müdahale edici
tutumunu, Sosyalistlerin Bir-
lik Partisi Girişiminin faaliyet-
leriyle uyumlu bir şekilde yü-
rütmeye azamî dikkat göste-
recektir. Bu yaklaşım larzıyla
21 Temmuz 1990 günü Sosy-
alistlerin Birlik Partisi Hürri-
yet Kurultayı'nın aldığı kararı
na yasama geçirecek. "Türki-
ye'nin politik gündemine,
kampanyaları müdahale

edilmesi" kararını yerel çalı-
şma programına alınıp bulun-
maktayız. Demokrasi kam-
panyasına, Girişim ve İnisiy-
atiflerin aldıkları kararlar doğ-
rultusunda hazırlanıyoruz.

İktidari, önmünde kongre
süreci var. Bu sürecin sağlıklı
yapılabilmesi için; geçmiş
TİP-TRP üyelerine, partiden
istifa etmiş yada fiilen çekil-
miş yoldaşlara, yasal statüsü
nedeniyle üye olmayanları ya-
kalamaya özen gösterecektir.
Yeniye ve sürenin her aş-
amasında tek tek yada topluca
görüşmeler yapmaya, konsen-
susları oluşturmaya gayret
edilecektir.

Göncü olarak İzmir'in yer-
el sorunlarına daha bugün-

den çözümler üretmeye gayret
edeceğiz. Bunlardan İzmir
Körfezi'nin bataklığı dönüştü-
rülmesi, Nif Çayının kirliliği,
su sorununun çözülmediği
bazı semtler, çöp sorunu, ter-
mik santralin danıştay kararı-
na rağmen yapımına çalış-
ması vb. sorunlar acil sorun-
lar olarak duruyor.

Birlik süreci, program
ve tüzük tartışmalarıyla de-
vam ediyor. İzmir'de ne tür
çalışmalar yapayorsunuz,
zorluklarınız nelerdir?

Okal: Bu soru çok önemli.
Bir değerlendirme yapacak
olsak, Birlik Girişimleri ge-
rekli performans gösterme-
diler. Toplanılmakta zorlan-
ıyorlar. Tüzük-Program tartış-
maları diğer çalışmalar mer-
kezi koordinasyonu çalışmaları
yla uyumlu gitmiyor. Burada
bir iletişim eksikliği ve ko-
pukluk var. Tabii bunların
değişik nedenleri var. Ama
önemli olan eksiklik ve zayıf-
lıkları tespit edip gerekli poli-

tik yaklaşımları ortaya çıkart-
malıyız yani bu durumu aş-
abilmek için neler yapılmalı-
dır? Soruyu böyle formüle
ederek çözümler üretebiliriz.
Sevindirici bir yan İzmir'deki
Yerel Girişimler geçtikten
günlerde Demokrasi Kampan-
yası ve onun ilk etabı olan 1
Eylül Dünya Barış gününde
etkinlikler yapmaya tartışıp
somut kararlar almaya yönel-
diler.

Bizler de Birlik girişimle-
rinin birer üyesi olarak sorun-
ların açılması yönünde çaba-
larımızı sürdürüyoruz.

İzmir İlçelerinin kurulu-
şu sizce ne zaman tamamlan-
ır.

Okal: İzmir Konak İlçesi
kuruldu. Karşıyaka İlçesinin
başvurmasını yaptık içinde
bulunduğumuz hafta Borna-
ya İlçesinin kuruluşunu ta-
mamlamayı düşünüyoruz. Bu
durumda en geç Eylül'den
ilhakından kuruluşlarımız ta-
mamlanıyor olacaktır.

TBKP İl ve İlçe Örgütlerinin Savaşın Hayır Eylemleri Sürüyor

**Adımlar Kartal
Temsilcisi ne
4 yıl ağır
hapis cezası**

Adımlar'ın Kartal Temsilci-
sini 19 Mart 1989 günü Kartal
Belediye salonunda yapılan
Adımlar Temsilcisi Mehmet
Malcağın hakkında İstanbul 1
nolu DGM'de bölencilik yapıpı
gerekçeyle dava açılmıştı.

Mehmet Malcağ yaptığı ko-
runmada, "İktidarı gelen Kürt-
lere baskı yapıldığı, dile getir-
ildiği, Türkiye'nin doğu bölgesin-
de bulunan Kartal halkı üzerine
baskı yapıldığı doğuya göçmek
herkesin bunu görebileceğini
dile getirdiği". Bu konuşmasıyla
bölencilik yaptığı ileri sürülerek
142-3'ten 4 yıl 6 ay ağır hapis
cezasına çarptırıldı.

Adımlar Haber Merke-
zine ulaşan bilgilere gö-
re ne ilçelerde savaş
karşı toplantılar yapıpı-
yor, siyasi partiler, sen-
dikalar ve diğer mesleki
kuruluşlar ziyaret edil-
yor. Bildiriler dağıtıl-
ıyor.

TBKP İl ve ilçeleri
yaptığı üye toplantıla-
rında savaş sorunu ve
Türkiye'nin Körfez kri-
zindeki tutumunu üstüne
tartışmalar düzenledi-
ler.

İstanbul'da Beykoz,
Eminönü, Zeytinburnu,
Bakırköy, Ümraniye İlçe
örgütleri; İzmir, İzmir,
Gaziantep, Adana İl ö-
rgütleri bildiriler dağıttılar.
İllerindeki siyasi parti
ve meslek kuruluşları
birlikte basın toplantı-
ları düzenlediler. Sa-

vaşa karşı her örgütün
ve kişinin eylemli hare-
kete geçmesi çağrısında
bulundular.

Bakırköy İlçe Örgütü
26 Ağustos günü Bakır-
köy Özgürlik Mey-
danı'nda "keşerli göste-
ri" düzenledi. Ölmek is-
temiyoruz Yaşamak ist-
iyoruz" yazılı keşer giyen
TBKP'liler hazırladıkları
basın açıklamasını oku-
dular. Çevredeki halk-
kın ilgiyle izlediği göste-
rinin bitiminde Polis
gösteriye katılanları öne
çıkarak Karakolu-
na, daha sonra Gayret-
tepeye siyasi şubeye gö-
türdü. Aralarında İlçe
Başkanı ve Sekreterin
de bulunduğu TBKP'liler
bir gün gözaltında tutul-
dıkları sonra serbest bi-
rakıldılar.

1 EYLÜL DÜNYA BARİŞ GÜNÜ'NDE

SAVAS İSE NİYORUZ

L79

Rıfat Güler

1 Eylül 1939'da faşist Alman orduları Polonya'ya girdiler. Bu saldırı, insanlık tarihindeki en acı verici, 2. Dünya savaşının başlangıcı oldu. Naziler, kurdıkları imparatorluğun "bin yıl yaşayacak" inancındaydılar. İnsanlığı karşı en ağır suçları işledikleri bu dönemde milyonlarca insan öldü, savaşın yarattığı çok yünlü tahribat on yıllar içinde ancak giderilebildi. "Bin yıl yaşayacak Nazi imparatorluğu" dışardan bir güç, başta SSCB, İngiltere, Fransa ve ABD'nin çektiği barış cephesinin askeri cephelerinde ortadan kaldırıldı, insanlık Nazilerden beladından kurtuldu ama savaş beladından kurtulmadı.

İnsanlık tarihini bir anlamda hemen her yerde sördürdükleri, dımağın, savaşın tarihleri. 2.Dünya savaşının ardından "soğuk savaş" dönemiyle insanlık yeni bir gerilginin içinde buldu kendini. Soğuk savaş, iki ayrı dünya, iki doğman kamp anlayışının ürünüydü. Bu dönemde yaradılan nükleer, kimyasal, biyolojik vb. korkunç silahlar, insanlığın topatı yokoluşu kapılarını da yarattılar.

Dünya böyle bir dehşet dengesiyle ilerlemeye. SSCB, Batı dünyası değil, partner olarak gördüğünü açıkladığında iki sistem arasında ciddi bir yankınlama belirdi ve geçitçizim aralarda soğuk savaşın tamamen bitişini ilan edildi.

Kolay barışa doğru, bugüne kadar birbiriyle doğman gerilmiş iki sistem arasında ciddi adimların atıldığı, Doğu Avrupa'da demokratikleşmenin ivme kazandığı, insanlığın barışa ve özgürlüğe, demokrasiye yollandığı kapılarda Körfez krizi patladı. Irakın Kuveyt'e girişi insanlığı yeni bir savaş tehlikesiyle karşı karşıya bırakarak dünyayı da bir bakıma tehlikeye yakaladı.

Soğuk savaşın sona ermesiyle NATO'nun varlık nedeni olan "komünizm tehlikesi" ortadan kalkmış, bu politikamız NATO başına göre kurulum alan bates gün ölecekleri de yeni bir dış politika geliştirmeleri kaçınılmaz hale gelmiştir.

Bu kapılarda bazı Amerikan çevreleri Türkiye için en önemli rolün Ortadoğu'da Batı'nın çıkarlarını beklediğini düşünmek. Kuveyt'te Birlik'in "parçalanma" olasılığını hesaba katarak bu ülkedeki "Maldinan Türk ülkesi" de yakın ilişkiliye girmek olduğunu ileri sürüyorlar. Türkiye'nin böyle bir rolü ile yapışını göğüslemeye, Batı'yı rahatsız etmeyecek bir östör antidekomünizm rejimle de yerine getirebileceği görülmektedir bu çevreler.

Türkiye Körfez krizine, işte bu kapılarda bazarlık yapmaktadır. Politikaistalya "tek adam" in elinde teslim etmesi birlikte de ciddi bir tehlikenin itine girilmiştir. Bugün dünyaya kapalı, uluslararası işbirliği ortadından kopuk olarak yaşamakta bir ülke için artık elverişli beklediği açıktır. Ancak bazı çevreler, bu doğru sonuçları yanlış bir politika çıkarıyorlar. Onlara göre Türkiye Körfez krizinden yararlanmalı, Amerika'nın yanısıra Süddi Arabistana asker göndererek Batı'nın yanısıra olduğunu göstermeli ve bölgede sınırları yeniden çizilmesi sırasında payına düşeni almalı ve bu yoldan Atıye girmelidir." Böyle bir bakış açısı Türkiye'nin ekonomisi için tehlikeye, "büyük oynamak gerektiğini" öne sürüyorlar. Yani Türkiye bir kumar oynasın ama büyük kumar oynasın. Kumarı kaybetme riski de büyüktür. Bu çevreler kumarı kederlerini o kadar kapırmaları ki, gerekçeleri de kabul etmeye yansıyorlar. Bu alınlık dışıdır. Dış politika alınlık dışı yöntemlerle başlanıyorsa.

İşadamları Özgür Garib ve ya Asim Kocabağcıba başlangıç "Türkiye bu krizden ekonomisi olarak fazla çıkamaz." Ve hatırla savaşa girme utan vadede bundan kazançlı bile çıkar." Cumhuriyetkân Özal'dın başla hiçbir alibiyle politika'nın itibar etmeyecek bu düşünceyi "savarmak" yılmamı eşliğine getirir.

Cumhurbaşkanı Özal'ın "pastadan pay kapsamak" anlayışına dayalı politikaistalya kamu-

yununda tepkile karşılanmakta ve ayrıca bu durum, Mütazat Sosyalizm'de Türkiye halkının gururuna da ters düşmektedir.

Savaşın Türkiye ekonomisine getireceği felaketleri burada sayıp dökmeye gerek bile yoktur. Krizden bağılılı bir ay içtinde bile, savaş olmadık halde Türkiye'nin kayış 3-4 milyar doları. Savaş girmesi durumunda Türkiye'nin zararını ancak 20 milyar doları bulaşacağı belirtilmektedir.

"Türk-Musul Senaryoları" nedeniyle bölge yeniden çölecek anlamında pay kapsamak da münkindir görülmektedir. M. Ali İbran'd "Batı'nın masaya en östörünceye çıkışın Türkiye" olduğunu ifade ederken bir görüş de vurgulanmaktadır. Batı kendi beklentileri dolı dunda, Türkiye'nin bölgede edili olmasını istememektedir.

Bugün Özal'ın tek başına sördürmeye kalkıştığı kriz politikaistalya karşı çıkan bazı çevreler ise Türkiye'nin savaşa girmesine iliraz etmiyorlar. Onların tek kayışa böyle "riskli" bir işe girmek kendidiz "ucuz satmak". Çoğun Kire, Milliye yetli yozunda "Neyin karışılığında" sorusuna soruyun ve gü gürlüğü ileri sürüyor: "Böyle büyük bir saldırı Türkiye'nin yeni olacaktı, o katkını karışılığında, uğrayacağı zararları karşılanamayacağı da çok düşünce de pek çok alanda büyük, hem de çok büyük olmalıdır."

Türkiye'nin böyle bir olayda pasif ve izole olmaması büyük gürlürleri ileri sürerler bir bakıma haklıdır. Ancak atkılığın ol- duktan nedir sorusuna verilen yanıt "savarmak" olmamalıdır.

Türkiye'de savaşın bir günün yolu olarak düşünilebilirken östöründe bunun çok yünlü felakete neden olacağını bilincinde olan gürlürlere bile barış cephesi oluşmaktadır. Dandın politikaları, meslek örgütlerinden ekonomistlere, te çevrelerine kadar östör bir kesim Türkiye'nin hiçbir kapıda savaşa izmesteki istememektedir. Barış ortamında içinde ki muhabbet partini ve ANAP içinde önemli

DEVAMI IS SAYFADA

TBKP'NİN KAMUOYUNA ÇAĞIRI
"YARIN ÇOK GEÇ OLUYOR"

Körfez bunalımı dünyayı yeniden SAVAŞ MI, BARİŞ MI? sorusuyla karşı karşıya bırakıyor. Bununla, Irak'ın saldırıya karşısında ABD'nin dayatmaya çalıştığı askersiz yöntemlerle, silah zorlayla, alınlıkla mı çözülecek, yoksa tüm devletlerin karışılıklı uygulamaları bir ekonomik amsaygıyla, diplomatik, politik yollarla mı?

21.yüzyılın doğru insanlığı büyük unat işiti yılmamı barış ve yunusama ortamı ABD'nin, Irak'ın ya ya da bu devletin ve silah tekelinin temsilci çıkarlarına kırılan mı edilecek? Yoksa temel yasaat insan hakları ve özgürlük olan, barış içinde yeni bir dünyaya yaratılma kararı mıyız?

Savaş mı, barış mı? sorusuna eğer BARİŞ diye yanıt veriyorsak ne Irak'ın ne de ABD yönetiminin alınlıklağında sesin kalabiliriz. Bugünün dünyasında savaşa çözülebilecek hiçbir sorun olmaz. Zaten insanlık tarih boyunca da savaşlar hep yeni savaşları getirmiştir. Körfez bir saati bombaya döndü. Parlayacak küçük bir kıvılcım büyük savaşın ateşini tutuşturabilir.

Türkiye hiçbir askeri önleme katılmamalıdır. Ayrıca, Irak'ın karşı saldırısına yol açacak böyle bir girişim, iki komşu halkın dostluğunu onanılmaz bir şekilde bozacaktır. Özellikle Irak'ta ve İran'daki ABD östörleri Türkiye'nin bir ilke hedef duruşunda olduğunu göstermek vahim sonuçlara varabilir.

Bütün bunların dışında Türkiye, tavırları barışçı çözümleri yana koymalı, hiçbir askeri müdahaleye yer almayacağı, ABD östörünün kullanılmayacağına net bir biçimde ifade etmelidir.

Türkiye Cumhuriyeti Devleti, Körfez bunalımında barışçı çözüm için edili bir rol oynama konusuna, gördüne ve deneyimine sahiptir. Yeter ki, asker-sivil sağduyulu gürlürlere sesine kulak versin; ANAP'ın barıştan yana milletvekilleri de dahil olmak üzere, TBMM yetkilileri kullanılabilir. Tüm savaşa karşı gürlürlere katılmayla açılacak tartışılacak yeni bir dış politika'nın ve gürlürlere alınlıklağının olumsuzluğu, hızla değişen dünya kapılarında bugün daha büyük bir önem kazanmıştır.

Körfez bunalımının bir an önce çözülebileceği için bugün BM kararları dışında hiçbir önlem alınmayacağı hususuna gürlürlere katılmayla açılacak tartışılacak yeni bir dış politika'nın ve gürlürlere alınlıklağının olumsuzluğu, hızla değişen dünya kapılarında bugün daha büyük bir önem kazanmıştır.

vardır.

Irak savaşı mı? için kuşaklı çıkılmaz sorunların savaşçı katlanarak büyük ekonomik yılmamı. Türkiye'nin nidoist hal, alınlık kazanım süreçleri, gürlürlere katılmayla açılacak tartışılacak yeni bir dış politika'nın ve gürlürlere alınlıklağının olumsuzluğu, hızla değişen dünya kapılarında bugün daha büyük bir önem kazanmıştır.

BÖTÜN BUN SAVAŞ ÖNÜ TBKP, barışçı gürlürlere katılmayla açılacak tartışılacak yeni bir dış politika'nın ve gürlürlere alınlıklağının olumsuzluğu, hızla değişen dünya kapılarında bugün daha büyük bir önem kazanmıştır.

BUGÜN, HE MORRİS İÇİN, Parlamento siyasi partileri, Şimdi savaşa tüm devrimci peş, "Tüm sendik oladın, Bütün, savaşa katılınlar.

Barıştan yana gürlürlere katılmayla açılacak tartışılacak yeni bir dış politika'nın ve gürlürlere alınlıklağının olumsuzluğu, hızla değişen dünya kapılarında bugün daha büyük bir önem kazanmıştır.

Kürt-Türk te savaşa tehlike miye, tek tek ve de barış ve dem

TBKP'NİN KAMUOYUNA ÇAĞRISI:

"YARIN ÇOK GEÇ OLABİLİR"

Körfez bunalımı dünyayı yeniden SAVAŞ MI, BARIŞ MI? sorusuyla karşı karşıya bıraktı. Bunalım, Irak'ın saldırganlığı karşısında ABD'nin dayatmaya çalıştığı askersel yöntemlerle, silah zoruyla, ablukayla mı çözülecek, yoksa tüm devletlerin kararlılıkla uygulayacakları bir ekonomik amsargıyla, diplomatik, politik yollarla mı?

21.yüzyıla doğru insanlığa büyük umut ışığı yakan barış ve yumuşama ortamı ABD'nin, Irak'ın şu ya da bu devletin ve silah tekellerinin benettik çıkarlarına kurban mı edilecek? Yoksa temel yasa insan hakları ve özgürlük olan, barış içinde yeni bir dünyayı yaratmaya kararlı mıyız?

Savaş mı, barış mı? sorusuna eğer BARIŞ diye yanıt veriyorsak ne Irak'ın ne de ABD

yönetiminin saldırganlığına sessiz kalabiliriz. Bugünün dünyasında savaşla çözülebilecek hiçbir sorun olamaz. Zaten insanlık tarihi boyunca da savaşlar hep yeni savaşları getirmiştir. Körfez bir sandık bombaya döndü. Parlayacak küçük bir kıvılcım büyük savaşın ateşini tufanlaştırabilir.

Türkiye hiçbir askeri önleme katılmamalıdır. Ayrıca, Irak'ın karşı saldırısına yol açacak böyle bir girişim, iki komşu halkın dostluğunu onarılmaz bir şekilde bozacaktır. Özellikle İncirlik ve Piriçilik'teki ABD üsleriyle Türkiye'nin bir ilk hedef durumunda olduğunu görmemek vahim sonuçlara varabilir.

Bütün bunların ışığında Türkiye, tavrını barışçı çözümden yana koymalı, hiçbir askeri müdahalede yer almayacağına, ABD üslerinin kullanılılmayacağına net bir biçimde ifade etmelidir.

Türkiye Cumhuriyeti Devleti, Körfez bunalımında barışçı çözüm için etkili bir rol oynama konumuna, gücüne ve deneyimine sahiptir. Yeter ki, asker-sivil sağduyulu güçlerin sesine kulak verilsin; ANAP'ın barıştan yana milletvekilleri de dahil olmak üzere, TBMM yetkilerini kullanabilsin. Tüm savaş karşıtı güçlerin katılımıyla açıkça tartışarak yeni bir dış politikanın ve güvenlik anlayışının oluşturulması, hızla değişen dünya koşullarında bugün daha büyük bir önem kazanmıştır.

Körfez bunalımından bir an önce çıkılabilmesi için bugün BM kararları dışında hiçbir önlem uluslararası hukuka uygunluk taşıyamaz. Esasen işlevini yitirmiş olan NATO'nun bu krizde barışçı bir rol oynayamayacağı açıkça ortaya çıkmıştır. Bu nedenle NATO'nun etki alanının genişletilmesine alet olunmamalı, buna izin verilmemelidir. ABD'yle yapılan SEIA anlaşması gözden geçirilmelidir. Dünya yeni, barışçı uluslararası ortak eylemlerle zorbalığa karşı durmalıdır. Dünyanın yeni birlikliklere oturan, barışı düzenleyecek yepyeni yapılanmalara ihtiyacı

vardır.

-Irak sınırımızda patlayacak tek silah; halkımız için kuşaklar boyu sürececek acıların, içinden çıkılmaz sorunların başlangıcı olacaktır? Türkiye'nin savaşta çekilmesi askersel harcamaların katlanarak büyümesi, ülkemizin, halkımızın ekonomik yıkımı demektir.

-Türkiye'nin savaşa çekilmesi; ülkede olağanüstü hal, sıkıyönetim demektir. demokrasiyi kazanma sürecinin sonu demektir. Ekmek, özgürlük, hak arama mücadelesinin sonu demektir. Grev yasağı demektir. Kürt sorunun çözüm-söz kalmaması demektir. Savaşa karşı çıkan yurt-severler için baskı, zulüm, zindan demektir.

-Türkiye'nin savaşa girmesi; Türkiye halkının evlatlarının uçur asker olarak cephelelere sürülmesi demektir. Ölüm, sakat kalmak demektir.

BÜTÜN BUNLARA İZİN VERECEK MİYİZ?

SAVAŞ ÖNLENEBİLİR:

TBKP, barıştan, demokrasiden yana tüm güçlere sesleniyor: Gücümüzü birleştirirsek, SAVAŞ ÖNLENEBİLİR. Ülkemiz için barış ve demokrasi hiçbir zaman bugünkü kadar birbirine bağlı olmadı. Bugün demokrasiden yoksunluk savaşa daha çok yaklaştırmak, savaş ise demokrasiye veda demektir.

Demokrasinin eksikliği gerçekleşmediği durumda, istikrarsızlıkları yüklü Ortadoğu'da Türkiye her zaman savaşa çekilmeye açık olacaktır. Bugün Ortadoğu'da olup bitenler karşısında alınacak tutumun şaşmaz tek ölçütü, savaşa karşı çıkmak olmalıdır. Halkımızın, demokratların, liberallerin, islami kesimlerin, sosyal demokratların, sosyalistlerin, komünistlerin, birleşeceği tek ölçüt de SAVAŞA KARŞI OLMAKTIR.

BUGÜN, HEMEN, ŞİMDİ, BARIŞ VE DEMOKRASİ İÇİN:

-Parlamentodaki, parlamento dışındaki tüm siyasi partileri, oluşumları,

-Şimdi sağduyulu savaşa karşı tavır alan tüm devrimci çevreleri ve hareketleri,

-Tüm sendikaları, kitle örgütlerini, meslek odalarını,

-Bilim, sanat kuruluşlarını, çevrelerini, aydınları,

-Barıştan yana işveren kuruluşlarını ve iş çevrelerini, esnaf ve zanaatkar örgütlerini, kooperatifleri,

-Kürt-Türk tüm halkımızı,

savaş tehlikesine karşı güçlerimizi birleştirmeye, tek tek ve birlikte etkili, yaratıcı biçimlerde barış ve demokrasi eylemlerine çağırıyoruz.

18-19 Ağustos 1990

TBKP Genel Yönetim Kurulu

Türkiye'nin Körfez krizi nedeniyle kaybı 5 milyar doları buldu

SADAKATIN BEDELİ OLUR MU?

□ Zeki Gezgın

Irak'ın Kuveyt'i işgalinin ardından Birleşmiş Milletler'in bir ülkeye ekonomik ambargo uygulamasını doğuran 661 sayılı kararına, Türkiye zaman geçirmeden katıldı. Türkiye'nin bu çerçevede Irak'a uyguladığı ambargo, en kati şekilde uygulanıyor ve bu konuda "büyük tutulmuş" görülüyor.

İnsan boyut ve uluslararası hukuk anlayışının gereği olarak, alınan ambargo kararını, bu yönleriyle haklı gerekçelere dayandırılmıştır. Ancak, aradan geçen bir ayık dönemden ardından görünüm o ki, Türkiye Irak'a ekonomik ambargo uygulamaya "ziyadesiyle" istekli. Hem de bu kez ekonomik açıdan en zayıf ülkelerin biri olmasına karşın. Ve yine açıkça görülmektedir ki, Türkiye, başta ABD olmak üzere, Batılı ülkelere kendisine yönelik "Körfez bunalımında daha aktif rol alma tekliflerini fuzusıyla eyleme döndürüyor. Dahası, neredeyse BM Güvenlik Konseyi kararlarını "tavıya" niyetli tasadük göden kır tutulmaya çalışıyor. Bölgede askeri müdahaleye hazırlanan ABD ve diğer Batılı ülkelerin bu yönde ki girişimleri destek olmak amacıyla, hükümetin istediği anda Körfez'e askeri güç göndermesi konusunda TBMM'den yetki alınmaya çalışılıyor.

Ünvan süren kısaca, Türkiye Körfez krizinde kendisini Ortadoğu petrollerinin "hamisi" si gören ABD'nin "jokeri"ne asıymıştır. Ayrıca, Körfezleri'nin yaratıcılığı bulamıyışın, siyasi fıkıdının bir süre daha terk etmişse devamına ve "tek adam"lığın farkında olunanların karışmasınasla alakalı vereceği hesapları da maddelerin aynı yurtdışı.

Ekonomimin Östünlüğü Ek Fatura

Madalyonun diğer yüzü ise, Türkiye'nin Körfez krizine uğradığı ve deşil-hilecek kuşullar karşısında alacağı tavra bağlı olarak uğrayabileceği ekonomik kayıplardır.

Açık ki 10.5 trilyon liralık bu yünde 17 oranında açık bulmuş Türkiye'nin Körfez krizinde Ortadoğu petrollerinin önümüzüne kuş vadede olanaklar yaralar. Ancak, Irak'ın Kuveyt'i işgali ve bu ülkeye karşı ekonomik ambargo uygulaması ise Türkiye'nin uğradığı ve uğrayacağı kayıplar, tartışmaya başlanmıştır.

Rusya aşkır, Türkiye'nin zararının 5 milyar dolar dolayında olduğunu ifade ediyor.

Krizle birlikte, Türkiye'nin Irak'tan alıcak olduğu 750 milyon dolar güv. çarpanı ek yapıp, Irak ve Kuveyt'e yıllık

Türkiye'nin Körfez krizi nedeniyle uğradığı ekonomik zararın, işgal ve tehdit altındaki ülkelere bölgeden çıkarılan gelişmiş ülkeler tarafından karşılanacağı yolundaki beklentiler yanlış hesaptır.

600 milyon dolarlık ıtracak ile Irak'ın Türkiye'den geçen petrol boru hatlarından sağlanan gelir 250 milyon dolar, karşı hane'nin diğer doğrudan kalemleri. Söz konusu iki ülkedeki mütteahhlik ve öteki hizmetlerden sağlanan yıllık gelir ise yaklaşık 700 milyon dolar düzeyindedir. Turizm gelirlerinde azalmaya da 500 milyon dolar düzeyinde gerçekleşeceği tahmin ediliyor. Diğer önemli bir yük ise, petrol fiyatlarındaki artışın Türkiye'nin petrol faturasına bindireceği ek yükür. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı ek petrol faturasının 1.4 milyar dolar düzeyinde olacağını ifade ediyor.

Bir ayık krizin Türkiye ekonomisinde kuş vadede yaralıp ve yaratacağı kayıpları bu denli büyük olması, Türk ekonomisinin üstünlüğüne ek faturanın, krizin daha uzun sürmesi, ancak savası dönüştürmesi ve Türkiye'nin daha aktif rol alması halinde hane'ni boyutlarına ulaşacağına göre önüne sermektedir. Ekonomimin üstünlüğüne ek faturaları ise her zaman diğer gibi hafifletilecektir. Yeni fatura bedelleri mal ve hizmetlerindeki etkinliği yanı sıra birleşen şekilde halika yaratacağıdır.

Türkiye Sadakatinin Bedelini İstiyor

Türkiye bu denli büyük ekonomik kayıpları nasıl göze ala-

bilmektedir? Cumhurbaşkanı'nın dolayısıyla hükümetin beklentisi, Türkiye'nin kayıplarının "veta borcu" şeklinde düşünce, devrik Kuveyt yönetimi, ABD Suudi Arabistan aynı cephedeki zengin Körfez ülkeleri tarafından ödenecektir. Cumhurbaşkanı'nın bu yönde ki istediği ABD Başkanı Bush'a ilettiği ve Türkiye'yi ziyaretinde ABD Dışişleri Bakanı Baker'a sunulduğu dile getirildi. Belirtilen: Diğer yandan Devlet Bakanı Güney Taner de Türkiye'nin, kayıplarının karşılanmasında katılacağını neler olabileceği yolunda görüşmüş. Halah Suudi Arabistan ve Birleşik Arap Emirliklerinde görüşmeler de bulundu. Taner, Suudi Arabistan'da bu öke yetkilileri yanısıra devrik Kuveyt yönetimiyle görüşmeyi de ihmal etmedi. Diğer yandan Avrupa Topuluğu ve Japonya'dan Türkiye'nin zararlarının tazmini konusunda yardım istiyor. Dahası diğer bir ifadeyle ABD, Avrupa ve Japonya için yaparsak önemi taşıyan Ortadoğu petrollerine yönelik "terazilerde" daha da fazla "kayın" Türkiye "sadağatının bedelini" istiyor.

Doğal olarak Türkiye'nin kayıplarını karşılamak için Irak'a ambargo kaldırarak Irak'tan alıcak bulunan Suudi Arabistan ve BAE de bulunuyor. Çöze ya, Türkiye durup dururken bu öke yerine ödenek tekliflere atılıyor (1).

Gelelim, Türkiye'nin beklentilerinin gerçekleşme şansının boyutlarını. Türkiye'nin kayıplarının telafisi konusu bu ölelerin gündemindedir. Suudi Arabistan ve BAE, Bu öleler Türkiye'nin tavını yakından izlemiş ve buna karşılık, Türkiye'nin uğradığı kayıpların telafisi etmek istediklerini belirtmişler. Riyad ve Abu Dabi'deki görüşmelerden sonra yurtdışı dönün Taner; böyle konuşuyordu. Yardımların şekli ve zamanı konusunda da henüz bir netlik oluşmadığını belirten Güney Taner; "Suudi Arabistan'ın Türkiye'ye usul petrol verip veremeyeceği" yolundaki bir soruya da "OPEC'in belirlediği fiyatın kurulmasını mümkün olmadığı" yanıtını veriyordu. Demek ki, Suudi dostlarımız OPEC fiyatlarını kararmayacakları için bile düşük fiyatları petrol verememizin önündeki engellerdir. (2)

Ufukta Birşey Görünmüyor

ABD, Avrupa Topuluğu ve Japonya'nın ise Türkiye'nin ekonomik kayıplarının tazmini katkısına bulunma konusunda bir tutum içinde -en azından bu ana kadar- bulunmadıkları açıkça görülmektedir. Diğer bu yünde ciddi bir istek belirlenmiş oluyordu. Hic değilse ABD ve Avrupa Topuluğu ölelerinin Türk ıtracı ölelerini karşılamak için sınırlamaları kaldırılması yoluna gidilebilir. Kalıcı ki, böy-

le bir girişim doğrudan Türkiye'ye yardım değil, benimsedikleri ekonomik modelin gereklerine aykırı olarak Türk ıtracı ölelerini uyguladıkları hakları kısıtlamaları kaldırılması ve bu hakların gülerlenmesi şeklinde olacaktır. Diğer yandan yardım talebinde bulunulan ölelerden Türkiye'ye özel kuşullar için krediler bir yana, normal kuşullara sahip yeni krediler açılması bile henüz ciddi şekilde gündeme gelmemiştir. Yani her vesileyle tekrar edilen "Türkiye'nin Batı'nın gözünde önemini arttırma" diye ciddi edilecek herhangi somut bir işaret ufukta görünmemektedir.

Son üç hafta içinde alıcak ki fiyatların yapılan zamanın yünde 451 bulunmasını ardından suudi Arabistan'dan yapılan füp guş bağlantısı da zammi fiyatlarla gerçekleştirildi. Böylece füp guş fiyatlarında 400 lira ile 2 bin 450 lira arasında değişim miktarlarında zam yapıldı. Ayrıca dış borç stokların döviz konusunu diklette alarak yapılan hesaplara göre de Türkiye'nin dış borç stokunun ağıustos ayı içinde capraz kurlarda değişim oranına 800 milyon dolar artış hesaplandı.

"Yardım Güç" Diyorlar

ABD Başkanı birtakım içi bog vurdur karşın, Türkiye ekonomisinin uğradığı kayıpların karşılanmasında komutunda ciddi ve haki tereddütü bulunmamaktadır. Nitekim, Türkiye'nin dış ticaretinde yünde 70 dolayında pay bulunan Avrupa Topuluğu öleleri ile öteki batılı ölelerden bu konuda olumsuz sinyaller alınmaya başlanmıştır. Avrupa Topuluğu Başkan Yardımcısı Gangeyann, krizdeki tutum ve ambargoya karşıyken ekonomik kuşullar için Türkiye'ye yapılan yardım artırılabilir istenilmeyeceği yolundaki bir soruya, "Bunu söylemek güç. Türkiye mühtemelen ek mal ıit alına girecek" yanıtını verdi.

Türkiye'nin Körfez krizinde uğradığı ekonomik zararın işgal ve tehdit altındaki ölelere bölgeden çıkan alan gelişmiş öleler tarafından karşılanacağı yolundaki beklentiler yanlış hesaptır. Üst hesabın, hele Türkiye'nin krizin içinde da bir abid vesileyle bevesle de diklette alınmak üzere yenden ve birkez daha gözden geçirilmeli, öke çıkarılan amıdan büyük önem tas-naktadır. Diğer yandan, Türkiye, Irak da dahil olmak üzere, Ortadoğu'daki vesileyle bevesle de diklette alınmak üzere tekar diklenir sürdürme zorunluluğunun bilincine hareket etmelidir.